

Sygn. akt II CSK 203/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa S. O.
przeciwko Towarzystwu Budownictwa Społecznego "P."
Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt VIII Ga (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.800
(jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik pozwanego Towarzystwa Budownictwa Społecznego „P.” - spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 25 września 2015 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c.

Uzasadniając nieważność postępowania, pełnomocnik strony pozwanej stwierdził, że „w rozpoznaniu apelacji złożonej przez pozwaną do Sądu Okręgowego w S. brał udział Sędzia Sądu Rejonowego, co do którego zachodzą uzasadnione wątpliwości czy mógł orzekać w VIII Wydziale Gospodarczym tego Sądu, a tym samym brać udział w wydaniu zaskarżonego wyroku, z uwagi na brak delegacji do orzekania w Sądzie Okręgowym”. W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik powoda podniósł, że Sędzia Sądu Rejonowego B. P., który brał udział w wydaniu zaskarżonego wyroku był delegowany do pełnienia obowiązków sędziowskich w Sądzie Okręgowym w S. w dniu 25 września 2015 r., na dowód czego załączył poświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię delegacji.

Nie doszło więc do naruszenia art. 379 pkt 5 k.p.c., *ergo* nie została wykazana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik pozwanego wskazał ponadto na jej oczywistą zasadność. Uzasadniając występowanie tej przesłanki podniósł m.in., że „Sąd Okręgowy bagatelizuje kwestię zaniechania przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka Z. S. (...)” oraz, że bez przeprowadzenia tego dowodu „Sąd Okręgowy nie mógł właściwie zastosować przepisów art. 647¹ § 2 i 5 k.c.”.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia.

Szczegółowa analiza skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że w sprawie nie wystąpiła także przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji w przedmiocie oddalonego przez Sąd pierwszej instancji a powtórnego w apelacji wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka nie jest oczywiście sprzeczne z wykładnią przesłanek z art. 217 § 2 k.p.c. oraz z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć.

Wobec tego że pełnomocnik pozwanej nie wykazał, że wskutek uchybień procesowych ustalony w sprawie stan faktyczny nie mógł stanowić podstawy faktycznej zastosowanych w sprawie przepisów prawa materialnego, Sąd Najwyższy - dokonując oceny w zakresie występowania przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - był związany ustalonym w sprawie stanem faktycznym.

W ograniczonym zakresie - zważywszy na charakter przedsądowego etapu postępowania - wskazać należy, że przy pełnej merytorycznej ocenie zarzutu naruszenia art. 647 § 2 i 5 k.c. niewątpliwie przydatne byłyby argumenty powołane w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2016 r. III CZP 108/15 (Biuletyn Sądu Najwyższego 2016 nr 2, s. 7). Przyjęto w nim, że „skuteczność wyrażonej w sposób dorozumiany (art. 60 k.c.) zgody inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest uzależniona od zapewnienia mu możliwości zapoznania się z postanowieniami tej umowy, które wyznaczają zakres jego odpowiedzialności przewidzianej w art. 647¹ § 5 k.c.”. Sąd Najwyższy wskazał również, że możliwość uzyskania przez inwestora wiedzy o treści umowy należy rozumieć jako stworzenie mu realnej możliwości, a więc takiego stanu w którym jedynie od woli inwestora będzie zależało, czy zapozna się z treścią umowy.

Przyjęta w zaskarżonym orzeczeniu wykładnia nie odbiega od stanowiska zajętego w uchwale. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał ponadto, że z zeznań świadka - przedstawiciela generalnego wykonawcy, któremu Sąd drugiej instancji dał wiarę, wynika, że „umowy z dnia 27 maja 2013 r. oraz z dnia 12 sierpnia 2013 r. były przedstawiane pozwanemu celem zapoznania się z przedmiotem umowy i zakresem obowiązków stron”. W świetle przytoczonych argumentów oraz ustaleń dokonanych w sprawie, którymi Sąd Najwyższy był związany, nie było podstaw do uznania, że w Sądzie drugiej instancji zapadł wyrok oczywiście wadliwy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 6 zw. z 13 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

jw